

Dusse, hvorpaa jeg da udtalte, at jeg fandt mig forpligtet til at foreslå, Sagen, indtil man deraf fik udledet et Resultat. Jeg behøver vistnok neppe at udtale for den høitærede Indenrigsminister, hvois forslag om Sylland, at det er et længe næret Haab, de Beboere af Sylland, der i en lang Tid under Krigen bleve temmelig haardt maadtagne af Kjørsler til vor Armee, og navnlig da hos dem af disse, der boe Nord oppe ved Riumfjorden, derfor at erholve nogen Erstatning. Den heromhandlede Byrde var saameget betheligere, som disse Kjørsler maatte præstere paa den Tid, da Søden skulde lægges. Det blev desforuden befalet af vor egen Armee, at en Mængde Fisserbaade skulde sønderlaaes eller børes isent, for at ikke Fjenden muligviis skulde bruge dem til Overfart over Riumfjorden. Nu er for en stor Deel af de ved denne boende fattige Mennesker Fisseri deres eneste Erhverv eller i alt Fald deres Hovederhverv, og de lede ret meget derved, at dette saaledes blev dem betaget. Jeg veed ikke, om der skulde være blevet givet dem Erstatning herfor, men saameget veed jeg i alt Fald, at ikke Alle have faaet saadan Erstatning. — Jeg skal ikke gaae ind paa nærmere at omtale, hvorledes Gøttjørserne ere blevne præstere, og endnu mindre paa, hvorledes de ere blevne affordrede, men saameget er vist, at hvois ikke Beboerne havde haft et Haab om, at den danske Regjering i sin Tid vilde give dem ikke fuldstændig — derom kan der ikke være Tale — men dog en nogenlunde passende Godtgjørelse, saa vilde disse Præstationer ikke være blevne hvede paa saadan Maade, som det skete. Jeg vil bestræbe mig for at bruge et saamiødt Udtryk som muligt, men efter mit og Alles Syn skete der ved disse Gøttjørslers Udskrivning hoilke Misbrug, hvad vistnok ogsaa om den høitærede Minister bekjendt, hvorefter jeg ikke mener, at han skulde være bekjendt med Detaillerne af alle de stedfundne Billigligheder. Jeg kunde næsten være af den Ansættelse, at der med Hensyn til den Fremgangsmaade, der derved blev brugt, kunde være Toie for Rigsdagen til at nedsette en Undersøggelsescommission angaaende disse Forhold, for at maastee Bedkommende, der affordrede disse Kjørsler, maastee kunde blive dragne

til Erstatningsansvar for den Maade, hvorpaa de derved have handlet. Men dette skal jeg imidlertid albeles ikke her komme ind paa, og jeg tillader mig kun stuttelig at oplæse Forespørgselen, der hder saaledes: „Er det den høitagtede Indenrigsministers Agt at forelægge Udkast til Lov angaaende Godtgjørelse til Beboerne af Sylland og en Deel af Fyen for Gøtter m. m., hvede til den danske Armee under sidste Krig?“

Indenrigsministeren: Jeg veed, at Trykret af at præstere disse Gøttjørslers har været søt haardt i flere Egne of Sylland; men det er dog ikke alene i Sylland, men tillige i andre Provinser, at dette har været Tilfældet, om end muligens ikke i samme Grad. Den ærede Talers Forespørgsel kan jeg besvare meget bestemt i den Retning, at jeg i denne Session ikke agter at forelægge noget Lovforslag i saa Henseende, og jeg kan sige til, at jeg troer med fuld Toie at kunne sige, at jeg ikke har funnet forelægge noget saadant Lovforslag, idet Materialet dertil ikke har staaet til min Raadighed. Allerede for længere Tid siden, saa vidt jeg erindrer i Slutningen af November Maaned, modtog Indenrigsministeriet, paa en Forespørgsel til Krigsministeriet, om dette saae sig istand til at meddele Oplysninger om Omfanget af disse Præstationer, et Svar, der i det Børløstige gik ud paa, at Krigsministeriet beklagede ikke at have Tid til at gennemarbejde et saa vittøstligt Materiale, som samtlige Intendanturens Regnskaber og Protocoller, og hvad dermed stod i Forbindelse, udgjorde. Indenrigsministeriet fik saa at sige Syn for Sagen, idet Raastoffet blev sendt til behageligt Gjennemsyn, men fandtes at være af et saa affrækkende Omfang, at man albeles ogsaa Tanken om at bringe Noget ud deraf, der kunde forelægges for den nu samlede Rigsdag.

Hvad Spørgsmaalet i sin Almindelighed angaaer, skal jeg kun udtale som min Ansættelse, at der selvfølgelig ikke kan gøres Krav paa Erstatning, da Præstationerne ere hvede til vor egen Armee, og de saaledes lovligen have paa hvilet Hartkornet, men at en høi Grad af Billighed taler for, at nogen Godtgjørelse gives, forsaavidt Landets Præster tilstrække, og